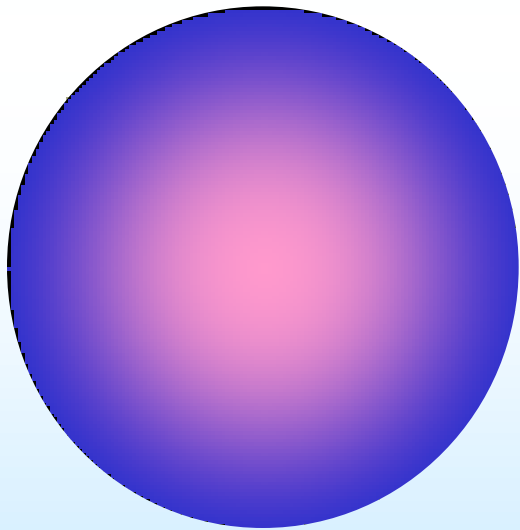

Palvelujen tuottaminen ja kohdentaminen

Klaus Lehtinen , LT, dosentti
psykiatrian toimialuejohtaja, TAYS

Muutamia ajatuksia

■ Rahasta

- 70-luvun lopussa meillä oli 22 000 psykiatrista sairaalapaikkaa, nyt noin 5 000
  - Nykyhinnoilla laskien sairaalahoidon kustannukset ovat pudonneet ~2,5 G€. Mihin raha on joutunut?
- Viikon sairaalahoidon hinnalla saa vuoden kertaviikkoisen psykoterapian
- Raha hukkuu vanhojen ihmisten somaattiseen hoitoon

■ Preventiosta

- Ruumiillisten sairauksien ennaltaehkäisy toimii
- Psyykinen preventio on aivan alussa

Terveydenhuoltolaki

- 7 § : Yhtenäiset hoidon perusteet
- 8 § : Laatu ja potilasturvallisuus
  - Terveydenhuollon toiminnan on perustuttava näyttöön ja hyviin hoito- ja toimintakäytäntöihin.
- 10 § : Palvelujen saavutettavuus ja yhdenvertainen saatavuus
- 24 § : Sairaanhoido
  - Kunnan on järjestettävä alueensa asukkaiden sairaanhoitopalvelut.

Terveystenhooltolaki

■ 29 § : Lääkinnällinen kuntoutus

- Kunta vastaa suunnittelusta siten, että kuntoutus muodostaa yhdessä tarpeenmukaisen hoidon kanssa toiminnallisen kokonaisuuden.
- Lääkinnällisen kuntoutuksen tarve, tavoitteet ja sisältö on määriteltävä kirjallisessa yksilöllisessä kuntoutussuunnitelmassa.
- Kunta vastaa lisäksi kuntoutuspalvelun ohjauksesta ja seurannasta sekä nimeää potilaalle tarvittaessa kuntoutuksen yhdyshenkilön.
- Kunnalla ei ole velvollisuutta, jos lääkinnällisen kuntoutuksen järjestäminen on Kansaneläkelaitoksen tehtävänä.
- Kunnan on kuitenkin järjestettävä kuntoutussuunnitelmassa määritelty lääkinnällinen kuntoutus, jos kuntoutuksen järjestämis- ja kustannusvastuu ei selkeästi ole osoitettavissa.

Hoito- ja kuntoutussuunnitelma

- Yleensä tätä ei löydy!
- Psykoterapian konteksti
  - Kenellä vastuu hoidon kokonaisuudesta?
  - Miten seuranta on järjestetty?
- Psykoterapian indikaatiot
  - Kenelle?
  - Missä vaiheessa?
  - Mitä?
  - Kenen antamana?

Kenelle?

- Käypä hoito, suomalaiset psykiatrian
  1. Depressio
  2. Epävakaa persoonallisuus
  3. Kaksisuuntainen mielialahäiriö
  4. Liikunta
  5. Skitsofrenia
  6. Syömishäiriöt
  7. Traumaperäiset stressireaktiot
  8. Unettomuus

Missä vaiheessa?

- DKT ja traumaterapia
  - Vakauttaminen, turvallisuuden luominen
  - Oireenhallinta, koulutus, ongelmanratkaisu
  - Ymmärryksen lisääminen, tietoisuuden piirissä olevan lisääminen
- Perheterapiamenetelmistä manualisoidut
  - Psykoedukatiiviset, koulutukselliset menetelmät
  - MDFT
- Kognitiivinen ja analyyttinen yksilöpsykoterapia

Mitä?

- Indikaatioiden asettelua ei osata
- Markkinat ohjaa
  - Terapeuttien saatavuus
  - Kouluttajayhteisöt lobbaa
  - Terapeutit lobbaa
- Monikanavainen rahoitus ohjaa
  - Kela
  - Kunnat
  - Kuntayhtymät

Kenen antamana?

- Yhteistyösuhde
  - Ennusteen kannalta keskeinen
- Oikea koulutus
- Jotkut pärjää tietyn tyyppisten potilaiden kanssa
- Laadunvalvonta
  - Milloin pitäisi puuttua?
  - Mitä siitä seuraa?